

De la vida del CENTRE.

Conferències del Sr. Sotos de la Lastra sobre la descoberta de la tomba de TUT-ANKH-AMEN. Diapositives de Lord Carnavon i Mr. Carter.

Gràcies a les gestions realitzades a Madrid, pel President del CENTRE, Don Pau Font de Rubinat, va ésser possible el portar a Reus l'esplèndida col·lecció de cent cinquanta diapositives obtingudes per Lord Carnavon i Mr. Carter durant llurs famoses excavacions a la Vall dels Reis, de l'Egipte.

Foren projectades els dies 25 i 30 del prop passat mes de Juny en dues sèries. El catedràtic de Geografia i Història de l'Institut General i Tècnic, Don Alberto Sotos de la Lastra, il·lustrà la projecció de les dites diapositives amb explicacions sobre la vida a l'antic Egipte, particularment a prop del concepte que tenien els egipcians de la Mort i l'Eternitat i del desdoblament de l'ànima després de la mort del cos, la conservació dels cadàvers mitjansant la llur momificació, la devastació dels sepulcres per liadregots del desert, i algunes dades biogràfiques del faraó i sa real família.

Les vistes comprenen des de la contrada nomenada Vall dels Reis, per haver-n'hi varis d'enterrats, i els camins que hi emmenen, fins a les quatre urnes o tanques que protegien el sarcòfag de Tut-Ankh-Amen, les cambres del sepulcre i els interessantíssims objectes depositats en elles, així com la tomba devastada de Ramsés VI.

El senyor Sotos sabé interessar a una nombrosíssima concurrència en el curs de la projecció de les diapositives i fou força aplaudit al final d'ambdues sessions.

Conferència de Joan Cachot sobre el tema LA REFORMA TRIBUTÀRIA I EL LLIBRE DE VENDES.

El dilluns 5 de Juliol, davant de nombrosa concurrència, el nostre company Sr. Joan Cachot, secretari de la Cambra de Comerç i de l'Indústria de la nostra ciutat, va desenrotllar la seva disertació tractant de les reformes tributàries a l'Estat espanyol i del llibre de vendes.

Començà dient que el seu parlament es justificava pel palpitant interès que ofereixen actualment els problemes de tributació, que a tothom afecten i a tothom preocupen. A més, va dir, en acceptar el convit que em va adreçar el CENTRE DE LECTURA, de venir a parlar-vos aquesta nit va ésser amb la convicció de que ampliava la funció d'assessoria que desenvolupa des del secretariat de la Cambra de Comerç.

El llibre de vendes, que no és més que un instrument per a la recaptació d'un impost, és també, com a tal impost, una part del sistema contributiu de l'Estat espanyol i una de les conseqüències de la concepció tributària de l'Estat. No serà doncs de més de donar una ullada general a les finances espanyoles, fer un breu estudi del què és la

tributació a l'Estat espanyol, complint així amb el tema de la conferència d'aquesta nit.

En estudiar la situació financiera de l'Estat, fixem-nos primer en l'esforç tributari que ha hagut de fer el nostre contribuïent. L'any 1908, per contribucions, monopolis i serveis es recaptaren, és a dir, el contribuïent espanyol pagà 1,009 milions. Aquestes xifres són prou eloqüents: en 16 anys, els ingressos de l'Estat han augmentat en un 286 per cent. En els darrers 10 anys, l'augment anual ha estat de 160 milions. I no solament és l'Estat qui augmenta els seus ingressos; igual fan les altres corporacions públiques, Diputacions, Ajuntaments, etcètera.

Un augment tan considerable de tributació, no més podria ésser justificat per l'establiment d'uns excel·lents serveis públics, en tots els ordres. Es que a la triplicació de tributació ha correspost un augment corresponent de serveis públics, augmentant l'eficàcia de l'Estat? No, i d'ací en vé un cert malestar en el contribuïent, en el país en general. La distribució del què es recapta és a bastament significativa en aquest concepte: de cada 100 pessetes recaptades, 32 es dediquen a la defensa nacional, 22 a l'eixugament del deute públic, 10 a la recaptació i administració i 23 al foment de la prosperitat nacional. Però si els serveis no han augmentat, en canvi ho han fet les despeses, més que els ingressos, havent arribat a una xifra de 3,300 milions. Així resulta que mentre la població ha augmentat en un 10 %, les despeses públiques han augmentat en un 198 %. Solament en personal, no de personal afectat a nous serveis considerats necessaris i d'interès públic, l'augment ha estat en 20 anys, de 1900 a 1920, de 600 milions, o sigui, que han passat de 365 a 978 milions les despeses de personal.

Ha succeït, doncs, que éssent superiors les despeses als ingressos, s'ha produït el dèficit, éssent aquest, en l'hora actual, enorme. El que més ha contribuït al seu augment ha estat la campanya marroquina. El dèficit és d'uns 600 milions anuals i assoleix avui el deute públic 11.000 milions de pessetes i 5,000 milions el del tresor. No cal insistir sobre els inconvenients i els desavantatges per l'Estat i els contribuïents d'aquest enorme ròssec. Ell produeix la minva del valor adquisitiu del diner i per consegüent l'encariment del cost de la vida.

En aquesta situació, l'aspiració general i unànime del país era i és que cal anar a un veritable règim d'economies, i un severa revisió de les despeses públiques, per tal de reduir-les. El manifest del general Primo de Rivera en pujar al poder no mancava de fer les més expresives promeses en aquest sentit. I per tal de fer quelcom en aquest camí, es nomenà una Comissió, de la qual formaven part els representants de l'economia pública, amb l'encàrrec d'emetre dictamen dintre de dos messos, termini ben curt

si es té en compte la complexitat gran d'aquest afer. No obstant i que aquesta Comissió hagué de lluitar amb grans inconvenients de tot ordre, el dictamen fou emés proposant una sèrie d'economies i de mesures que haurien aixugat en 10 anys tot el deute flotant. Aquest dictamen, però, es insegur que el segueixi el Govern; la darrera nota que aquest ha publicat, pel contrari, fa perdre tota esperança de què sigui el criteri de les economies el que predomini en la confecció del pressuposts per a l'any 1927. La nota del Govern és prou clara en aquest sentit i hom pot preveure que tot continuarà igual o pitjor. I és que en aquest punt no tota la responsabilitat recau sobre el Govern; el país, tant com ell, contribueix a que no puguin tenir realitat l'establiment d'unes bones i serioses economies. Sense anar més lluny, ara, amb motiu de la supressió d'alguns Jutjats, els contribuents han posat el crit al cel, protestant-ne i inclús oferint-se per a pagar-ne el seu sosteniment. Veiem, doncs, com els contribuents no fan res per a que s'implantin unes veres economies. Inclús havem de dir que s'hi oposen. Aquest estat, ben pintoresc, el pintava gràficament, anys ha, éssent en Gamazo president del Consell, una caricatura en la qual tots els ministres estaven d'acord en principi amb fer economies, però les rebutjaven quan era qüestió de fer-les en el pressupost particular de cada ministeri. El res que per a assolir economies s'ha fet obeeix, doncs, en una part principal, a què no les volen els mateixos contribuents o volen que siguin en perjudici dels altres contribuents.

A continuació el Sr. Cachot tracta de les reformes que ha sofert la tributació espanyola, fent un breu estudi de cada ú dels impostos reformats. Posa de relleu la desigualtat amb què contribueixen a les cargues de l'Estat, la contribució territorial i la industrial, i la diferència d'augment que han sofert. De 1904 a 1924, la contribució territorial ha pujat de 100 a 129, la industrial a 290 i la d'utilitats a 320. Els impostos per drets reials han sofert simples augments; l'impost del timbre, també, amb la particularitat però de que els tipus alts han augmentat en el 10 % i els baixos en el 50 %. La contribució d'utilitats solament ha estat reformada en un sol punt, però és una llei complicada, difícil, impossible d'aclarir, en una paraula, tècnica, contenint algunes irritants injustícies que dificulten el lliure i natural desenrotllament industrial. Quant a la claretat, el conferenciant desafia a qui sigui a que pugui aclarir el sentit de l'article, pres com exemple, següent:

«Cuando la cifra de la base de la imposición no exceda del límite inferior del grado de la escala en que se halle comprendida en más del quintuplo de la diferencia entre la cuota liquidada por el tipo co-

rrespondiente y la que resultaría de aplicar el inmediatamente inferior, solamente se impondrá esta diferencia en cuanto quepa en la quinta parte de aquel exceso».

Quant als impostos sumptuaris, diu que és doble la finalitat perseguida; l'augment d'ingressos i l'acció moralitzadora sobre els ciutadans. Però manquen de lògica. Si hom considera nociu un consum de luxe per a la vida moral del país és il·lògica la conseqüència de consentir-lo mitjansant el pagament de determinada suma, car aleshores l'Estat es fa còmplice de la immoralitat tolerant-la en els rics pel fet d'ésser-ho, amb major escàndol per als pobres.

El Sr. Cachot passa a estudiar doctrinalment la contribució industrial, fent-ne un complet estudi que ens és impossible transcriure en aquestes ratlles. La conclusió és que mereix una severa reforma si es vol que estigui d'acord amb una elemental justícia.

Aquest impost ha estat reformat, però la reforma ha consistit en mantenir la contribució industrial amb tots els seus defectes, com a quota mínima, i en afegir-hi l'impost sobre les vendes i una regressió de la contribució sobre utilitats. El resultat serà, però, un augment de la tributació, car no cal esperar-nos gens amb les promeses del preàmbul de la llei de l'impost sobre les vendes, en el que el ministre diu que així espera la reducció dels altres impostos.

L'impost sobre les vendes és una novetat ací. Aquest impost existia a Alemanya i fou suprimit; existeix a Anglaterra i Itàlia, però solament sobre articles de luxe, i a França, en ple vigor, d'on és que s'ha copiat. És un impost nascut de la guerra per a salvar situacions extraordinàries i de veritable crisi econòmica.

En aquest punt, el Sr. Cachot fa un detingut estudi d'aquest impost i fa veure com de cap manera respon a les condicions que deu reunir tot bon impost, això és, igualtat, precisió, comoditat de l'impost i exigüitat en les despeses de recaptació. S'exten en interessants detalls que mostren els greus defectes d'aquest impost.

Després, i com a final de la seva disertació, el conferenciant fa un complet estudi del llibre de vendes, de qui l'ha de portar, de qui no, dels models que comporta, etc. etc.

La seva paraula, escoltada amb vivíssim interès per un auditori nombrós, anava exposant amb tota claredat les particularitats del llibre de vendes i, al final, uns efusius aplaudiments coronaren la tasca divulgadora que de coses vivents i afectant directament a les nostres classes productores i industrials, havia fet durant una hora i mitja el nostre benvolgut amic senyor Cachot.

REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA

SORTIRÀ ELS DIES 1.er I 15 DE CADA MES

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ : CARRER MAJOR, 15. :: TELÉFON 259. :: REUS

GRAFICS NAVAS. - REUS.